

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. rugsėjo 22 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės Sirijai – Lėšų įšaldymas – Teisė į gynybą – Teisė į veiksmingą teisminę gynybą – Vertinimo klaida – Proporcingumas – Nuosavybės teisė – Neigiamas poveikis reputacijai“

Byloje T-203/20

Maher Al-Imam, gyvenantis Damaske (Sirija), atstovaujamas *avocate* M. Brillat,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą V. Piessevaux ir M.-C. Cadilhac,

atsakovę,

dėl, pirma, SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2013 m. gegužės 31 d. Tarybos sprendimą 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 147, 2013, p. 14), 2012 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 442/2011 (OL L 16, 2012, p. 1), 2020 m. vasario 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą (BUSP) 2020/212, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 43 I, 2020, p. 6), 2020 m. vasario 17 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/211, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje (OL L 43 I, 2020, p. 1), 2020 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2020/719, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 168, 2020, p. 66), ir 2020 m. gegužės 28 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/716, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje (OL L 168, 2020, p. 1), kiek šie aktai susiję su ieškovu, ir, antra, dėl SESV 268 straipsniu grindžiamo prašymo atlyginti žalą, kurią ieškovas tariamai patyrė dėl šių aktų,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

kuri sudaro pirmininkas S. Gervasoni, teisėjai R. Frenco ir J. Martín y Pérez de Nanclares (pranešėjas),

kancleris E. Coulon,

* Proceso kalba: prancūzų.

priima šį

Sprendimą¹

I. Ginčo aplinkybės ir aplinkybės, susiklosčiusios po ieškinio pareiškimo

[Praleista]

A. Dėl ieškovo pavardės pirminio įtraukimo į sąrašus Sprendimo 2013/255 I priede ir Reglamento Nr. 36/2012 II priede

- 12 2020 m. vasario 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (BUSP) 2020/212, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2013/255 (OL L 43 I, 2020, p. 6), ir 2020 m. vasario 17 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2020/211, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 36/2012 (OL L 43 I, 2020, p. 1) (toliau kartu – pirminiai aktai), ieškovo pavardė įtraukta į asmenų, subjektų ir organizacijų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašų, pateiktų Sprendimo 2013/255 I priede ir Reglamento Nr. 36/2012 II priede (toliau kartu – nagrinėjami sąrašai), A lentelės 289 eilutę, nurodant šiuos motyvus:

„Sirijoje veiklą vykdančias įtakingas verslininkas, turintis verslo interesų turizmo, telekomunikacijų ir nekilnojamojo turto srityse. Eidamas režimo remiamos [bendrovės *Telsa Group LLC*], taip pat *Castro LLC* generalinio valdytojo pareigas ir dėl kitų savo verslo interesų Mahir Burhan Eddine al-Imam gauna naudos iš Sirijos režimo ir remia jo finansavimo bei lobizmo politiką ir jo statybų politiką.“

[Praleista]

B. Dėl ieškovo pavardės palikimo ginčijamuose sąrašuose

- 21 2020 m. gegužės 28 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2020/719, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/255 (OL L 168, 2020, p. 66), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2020/716, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 36/2012 (OL L 168, 2020, p. 1) (toliau kartu – aktai dėl palikimo sąrašuose). Pagal aktus dėl palikimo sąrašuose Sprendimas 2013/255 toliau taikomas iki 2021 m. birželio 1 d. Ieškovo pavardė buvo palikta ginčijamų sąrašų A lentelės 289 eilutėje remiantis motyvais, identiškais tiems, kurie nurodyti pirminiuose teisės aktuose.

[Praleista]

II. Procesas ir šalių reikalavimai

- 24 2020 m. balandžio 18 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovo ieškinį dėl prašymo panaikinti Sprendimą 2013/255, Reglamentą Nr. 36/2012 ir pirminius aktus, kiek šie aktai su juo susiję.

¹ Pateikiami tik tie šio sprendimo punktai, kuriuos Bendrasis Teismas mano esant tikslinga paskelbti.

- 25 Tą pačią dieną ieškovas pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 67 straipsnio 2 dalį pateikė prašymą dėl bylos nagrinėjimo pirmenybės tvarka; šis prašymas buvo atmestas 2020 m. birželio 4 d. Bendrojo Teismo ketvirtosios kolegijos pirmininko sprendimu.
- 26 2020 m. balandžio 23 d. ieškovas, remdamasis Procedūros reglamento 66 straipsniu, pateikė prašymą dėl anonimiškumo; šis prašymas buvo atmestas 2020 m. birželio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimu, nes nagrinėjami duomenys, visų pirma identifikavimo duomenys, buvo nurodyti ginčijamuose sprendimuose, paskelbtuose Oficialiajame leidinyje, todėl tapo vieši. Tačiau priėmus sprendimą atmesti prašymą dėl anonimiškumo vis dėlto nuspręsta patenkinti prašymą neatskleisti ekonominių ir su trečiaisiais asmenimis susijusių duomenų.
- 27 2020 m. liepos 24 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovo dokumentą; juo ieškovas, remdamasis Procedūros reglamento 86 straipsniu, patikslino ieškinį taip, kad šiuo siekiama panaikinti ir aktus dėl palikimo sąrašuose, kiek šie aktai su juo susiję.
- 28 2020 m. liepos 27 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo Tarybos atsiliepiamą į ieškinį.
- 29 2020 m. rugsėjo 10 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo Tarybos pastabas dėl ieškovo pareiškimo patikslinti ieškinį.
- 30 Dublikas ir triplikas buvo pateikti atitinkamai 2020 m. rugsėjo 14 d. ir spalio 26 d.
- 31 Rašytinė proceso dalis buvo baigta 2020 m. spalio 26 d.
- 32 2021 m. kovo 10 d. Bendrasis Teismas, taikydamas Procedūros reglamento 89 straipsnio 3 dalies a punkte numatytas proceso organizavimo priemonės, paprašė šalių atsakyti į kelis klausimus. Bylos šalys tai padarė per nustatytą terminą.
- 33 Kadangi šalys per nustatytą terminą nepateikė prašymo surengti teismo posėdį, 2021 m. gegužės 26 d. Bendrasis Teismas (ketvirtoji kolegija), remdamasis teisėjo pranešėjo siūlymu, nusprendė priimti sprendimą dėl ieškinio, nerengdamas žodinės proceso dalies.
- 34 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:
- pripažinti ieškinį priimtiniu,
 - pripažinti, kad Sprendimas 2013/255, Reglamentas Nr. 36/2012, pirminiai aktai ir aktai dėl palikimo sąrašuose, kiek šie aktai su juo susiję, yra neteisėti,
 - panaikinti Sprendimą 2013/255, Reglamentą Nr. 36/2012, pirminius aktus ir aktus dėl palikimo sąrašuose, kiek šie aktai su juo susiję,
 - pirma, priteisti iš Tarybos jam sumokėti, viena vertus, 10 000 EUR sumą ir, kita vertus, po 15 000 EUR per savaitę, skaičiuojant nuo 2020 m. vasario 18 d., atitinkamai kaip turtinės ir neturtinės žalos, patirtos dėl jam taikomų ribojamųjų priemonių nustatymo, atlyginimą, ir, antra, priteisti iš Tarybos atlyginti bet kokią būsimą žalą, kurią patirtų nustačius jam ribojamąsias priemones,
 - priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

- 35 Dėl trijų ieškovo pateiktų prašymų atlyginti žalą ieškovas dublike patikslino, kad nustatant prašomos atlyginti žalos atlyginimo sumą reikšmingo laikotarpio pabaigos data turėtų būti Bendrojo Teismo sprendimo paskelbimo data.
- 36 Taryba Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti visą ieškinį,
 - nepatenkinus pirmojo reikalavimo, jei pirminiai aktai ir aktai dėl palikimo sąrašuose (toliau kartu – ginčijami aktai), kiek jie susiję su ieškovu, panaikinami, nurodyti palikti galioti Įgyvendinimo sprendimo 2020/212 ir Sprendimo 2020/719, kiek jie susiję su ieškovu, padarinius, kol įsigalios dalinis įgyvendinimo reglamentų 2020/211 ir 2020/716 panaikinimas,
 - priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl teisės

[Praleista]

B. Reikalavimai dėl panaikinimo

[Praleista]

2. Dėl esmės

[Praleista]

a) Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu

[Praleista]

1) Dėl pirmos dalies, susijusios su teisės būti išklausytam ir teisės susipažinti su bylos medžiaga pažeidimu

[Praleista]

ii) Paskelbus pirminius teisės aktus

– *Dėl pirminių teisės aktų peržiūros*

- 84 Pirma, dėl pirminių aktų ieškovas iš esmės teigia, kad terminas prašymui peržiūrėti ir pastaboms pateikti buvo per trumpas, todėl jis negalėjo būti tinkamai ir veiksmingai išklausytas. Šis terminas prasidėjo šio sprendimo 13 punkte nurodyto pranešimo paskelbimo Oficialiajame leidinyje dieną, t. y. 2020 m. vasario 18 d., ir baigėsi paskutinę šiame pranešime nurodyto termino pateikti minėtą prašymą dieną, t. y. 2020 m. kovo 1 d.

- 85 Be to, ieškovas mano, kad yra neatitiktis tarp termino, nustatyto prašymui peržiūrėti ir pastaboms pateikti, ir laikotarpio, per kurį Taryba turi nagrinėti minėtus prašymus ir pastabas. Jo teigimu, šis laikotarpis prasidėjo paskutinę minėto termino dieną, t. y. 2020 m. kovo 1 d., ir baigėsi paskutinę 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2019/806 (OL L 132, 2019, p. 36) pratęsto Sprendimo 2013/255 galiojimo termino dieną, t. y. 2020 m. birželio 1 d.
- 86 Antra, dėl palikimo sąraše aktų ieškovas iš esmės teigia, kad tai, jog, remiantis 2020 m. gegužės 29 d. Oficialiajame leidinyje paskelbtu pranešimu, į galimas jo pateiktas pastabas bus atsižvelgta atliekant metinę nagrinėjamų sąrašų peržiūrą, t. y. jos nebus nagrinėjamos iš karto, neatitinka teisės būti išklausytam.
- 87 Trečia, ieškovas tvirtina, jog tai, kad Taryba nusprendė nagrinėjamus sąrašus nagrinėti vieną kartą per metus, neatitinka Sprendimo 2013/255, iš dalies pakeisto Sprendimu 2015/1836, ir Reglamento Nr. 36/2012, iš dalies pakeisto Reglamentu 2015/1828. Ieškovas tvirtina, kad pagal Reglamento Nr. 36/2012, iš dalies pakeisto Reglamentu 2015/1828, 32 straipsnio 4 dalį Taryba privalo reguliariai ir bent kas 12 mėnesių peržiūrėti nagrinėjamus sąrašus. Taigi metinė peržiūra yra tik šiuose aktuose numatytos peržiūros pareigos dalis.
- 88 Taryba ginčija ieškovo argumentus.
- 89 Pirma, dėl klausimo, ar buvo pažeista ieškovo teisė būti išklausytam dėl to, kad terminas pateikti prašymą peržiūrėti buvo per trumpas, visų pirma reikia pažymėti, kad šis terminas, kurio šalys neginčija, yra aštuonios darbo dienos, skaičiuojant nuo šio sprendimo 13 punkte nurodyto pranešimo paskelbimo Oficialiajame leidinyje dienos, t. y. 2020 m. vasario 18 d., iki šiame pranešime nurodyto termino minėtam prašymui pateikti, t. y. 2020 m. kovo 1 d.
- 90 Antra, reikėtų pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 36/2012 32 straipsnio 3 dalį, „jeigu pateikiama pastabų arba naujų esminių įrodymų, Taryba peržiūri savo sprendimą ir atitinkamai apie tai informuoja fizinį arba juridinį asmenį, subjektą arba organizaciją“. Be to, šio straipsnio 4 dalyje papildomai numatyta, kad „II ir IIa prieduose pateikti sąrašai peržiūrimi reguliariai ir nerečiau kaip kas 12 mėnesių“. Iš to matyti, kad Reglamente Nr. 36/2012 nenustatyta termino, per kurį galima pateikti prašymą peržiūrėti arba pastabas.
- 91 Taigi pagal Reglamento Nr. 36/2012, iš dalies pakeisto Reglamentu 2015/1828, 32 straipsnio 3 dalį niekas ieškovui netrukdytų bet kuriuo metu pateikti prašymą peržiūrėti arba pastabas. Šiuo klausimu Taryba nurodė, kad atsakė į šias pastabas, nelaukdama metinio termino.
- 92 Be to, reikia priminti, kad pareiga laikytis pagrįsto termino vykdant administracines procedūras yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kurio laikymąsi užtikrina Sąjungos teismas ir kuris, beje, įtvirtintas Chartijos 41 straipsnio 1 dalyje kaip teisės į gerą administravimą sudedamoji dalis (pagal analogiją žr. 2006 m. balandžio 11 d. Sprendimo *Angeletti / Komisija*, T-394/03, EU:T:2006:111, 162 punktą ir 2012 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Füller-Tomlinson / Parlamentas*, T-390/10 P, EU:T:2012:652, 115 punktą). Iš minėtos Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad jeigu procedūros trukmė nėra nustatyta Sąjungos teisės nuostatoje, termino, per kurį institucija priėmė ginčijamą aktą, pagrįstumą reikia vertinti atsižvelgiant į kiekvienos bylos aplinkybių visumą ir ypač į bylos svarbą suinteresuotajam asmeniui, bylos sudėtingumą ir dalyvaujančių šalių elgesį (pagal analogiją žr. 2013 m. vasario 28 d. Sprendimo *Arango Jaramillo ir kt. / EIB*, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 93 Šiuo atžvilgiu, viena vertus, Taryba pažymi, kad metinei peržiūrai atlikti jai reikėjo trijų mėnesių laikotarpio nuo 2020 m. kovo 1 d. iki paskutinės Sprendimu 2019/806 pratęsto Sprendimo 2013/255 galiojimo termino dienos, t. y. 2020 m. birželio 1 d. Tarybos teigimu, atliekant tokią peržiūrą reikia individualiai išnagrinėti beveik trijų šimtų penkiasdešimt asmenų ir subjektų, kurių pavardės ir pavadinimai nurodyti nagrinėjamuose sąrašuose, situacijas. Kita vertus, Taryba teigia, kad atsako į pateiktas pastabas ir suteikia galimybę pateikti naujus komentarus, todėl per šį trijų mėnesių laikotarpį ji ir pastabas pateikę asmenys bei subjektai gali pateikti prieštarīgus argumentus.
- 94 Reikia pažymėti, kad trijų mėnesių terminas individualiai išnagrinėti maždaug trijų šimtų penkiasdešimties asmenų ir subjektų situacijas yra santykinai trumpas. Šiomis aplinkybėmis terminas pateikti prašymus peržiūrėti yra teisėta priemonė Tarybai įsitikinti, kad suinteresuotieji asmenys ir subjektai pateikė pastabas ir įrodymus prieš baigiant peržiūros procedūrą, ir turėti pakankamai laiko juos išnagrinėti rūpestingai, kaip to reikalaujama. Žinoma, dvylikos dienų terminas, kuris buvo nustatytas šiuo atveju, buvo trumpas, nes ieškovui reikėjo susipažinti su pranešimu ir įtraukimo į sąrašą motyvų turiniu ir parengti pastabas kartu su galimais įrodymais. Vis dėlto, pirma, prašymui peržiūrėti pateikti nenustatyta jokių formalių reikalavimų. Be to, priešingai, nei teigia ieškovas, nereikalaujama, kad pateikiant tokį prašymą asmuo būtų atstovaujamas advokato. Antra, pateikus prašymą persvarstyti pradedamas Tarybos ir atitinkamo asmens ar subjekto dialogas, kuris neribojamas nei dėl laiko, nei dėl laiškų, kuriais keičiamasi, skaičiaus. Tai reiškia, kad nedraudžiama per nustatytą terminą pateikti prašymo peržiūrėti, nurodant apibendrintas pastabas, kurios prireikus būtų papildomos kitomis pastabomis ar kitais įrodymais, taip tęsiant susirašinėjimą su Taryba. Taigi šio sprendimo 13 punkte minėtame 2020 m. vasario 18 d. Oficialiajame leidinyje paskelbtame pranešime Tarybos nustatytas dvylikos dienų terminas prašymui peržiūrėti pateikti savaime neleidžia daryti išvados, kad buvo pažeista ieškovo teisė būti išklausytam.
- 95 Bet kuriuo atveju, kaip nustatyta šio sprendimo 91 punkte ir kaip pripažįsta Taryba, niekas ieškovui netrukdo pateikti tokio prašymo ar pastabų bet kuriuo momentu, net ir pasibaigus šiam terminui, kaip numatyta Reglamento Nr. 36/2012 32 straipsnio 3 dalyje. Todėl šio sprendimo 13 punkte minėtame 2020 m. vasario 18 d. Oficialiajame leidinyje paskelbtame pranešime Tarybos nustatytas terminas yra tik orientacinis. Toks orientacinis terminas yra naudingas tam, kad atitinkami asmenys ir subjektai galėtų pateikti prašymą persvarstyti prieš pasibaigiant peržiūros stadijai, Tarybos vidaus įvykiui, apie kurį jie negali žinoti, ir prieš Tarybai priimant naujus aktus.
- 96 Antra, dėl ieškovo argumentų, susijusių su tuo, pirma, kad galimos pastabos nenagrinėjamos iš karto, ir, antra, kad Taryba nusprendžia peržiūrėti nagrinėjamus sąrašus tik kartą per metus, pirmiausia reikia priminti, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 91 ir 95 punktuose, ieškovas gali bet kada pateikti pastabas, į kurias Taryba atsakys, nelaukdama metų termino pabaigos.
- 97 Be to, reikia pažymėti, kad pagal Sprendimo 2013/255, iš dalies pakeisto Sprendimu 2015/1836, 34 straipsnį šis sprendimas nuolat peržiūrimas, todėl prireikus atnaujinamas arba iš dalies keičiamas, jei Taryba mano, kad jo tikslai nebuvo pasiekti. Kaip teisingai pažymi Taryba, tai patvirtina, kad pirminiai aktai buvo priimti ne atlikus metinę peržiūrą pagal Reglamento Nr. 36/2012, iš dalies pakeisto Reglamentu 2015/1828, 32 straipsnio 4 dalį, o 2020 m. vasario mėnesį.

- 98 Taigi reikia atmesti ieškovo kaltinimus, susijusius su termino, nustatyto pateikti prašymą peržiūrėti pirminius aktus, trumpumu ir tuo, kad Taryba, peržiūródama sąrašus tik kartą per metus, neišnagrinėjo jo pastabų nedelsdama.

[Praleista]

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš Maher Al-Imam bylinėjimosi išlaidas.

Gervasoni

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Paskelbta 2021 m. rugsėjo 22 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.